МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Комунальний заклад фахової передвищої освіти «Івано-Франківський медичний фаховий коледж» Івано-Франківської обласної ради

ПОГОДЖЕНО
Голова первинної профспілкової організації працівників КЗ ФПО «Івано-Франківський медичний фаховий коледж» ІФОР

Наталія МЕЛЬНИК
31.08.2026

ПОГОДЖЕНО
Голова первинної профспілкової організації студентів КЗ ФПО «Івано-Франківський медичний фаховий коледж» ІФОР

Наталія МЕЛЬНИК
31.08.2026

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням педагогічної ради
Протокол №1 від 31.08.2026

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказом директора КЗФПО
«Івано-Франківський медичний
фаховий коледж» ІФОР
від 31.08.2026 №57

Положення

про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти Комунального закладу фахової передвищої освіти «Івано-Франківський медичний фаховий коледж» Івано-Франківської обласної ради

(нова редакція)

Івано-Франківськ - 2026

ПОЛОЖЕННЯ
про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти

І. Загальні положення

1.1. Практична підготовка - одна з форм організації освітнього процесу та обов'язкова складова освітньо-професійних програм у Комунальному закладі фахової передвищої освіти "Івано-Франківський медичний фаховий коледж" Івано-Франківської обласної ради (далі - Коледж), спрямована на завершення формування набутих компетентностей та отримання досвіду їх застосовування, оволодіння сучасними формами організації праці, обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності, ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності.

1.2. Положення визначає засади організації, проведення, оцінювання та забезпечення практичної підготовки здобувачів освіти Івано-Франківського медичного фахового коледжу.

1.3. Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти розроблене відповідно до Законів України «Про фахову передвищу освіту», «Про академічну доброчесність», Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 510 від 02.05.2023 року, Наказу МОН України від 18.06.2021 №686 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків видів навчальної, методичної, інноваційної, наукової, організаційної роботи та іншої педагогічної діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 19.08.2021 за №1092/36714; Положення про організацію освітнього процесу у Івано-Франківському медичному фаховому коледжі, Положення про академічну доброчесність.

1.4. Зміст та завдання практичної підготовки визначаються в програмах практик на підставі нормативного змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання в стандарті фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», та розробниками освітньо-професійної програми. Одним із завдань практичної підготовки може бути оволодіння здобувачами фахової передвищої освіти спорідненою робітничою професією.

1.5. Здобувачам фахової передвищої освіти, які раніше здобули фахову передвищу освіту за іншою освітньо-професійною програмою або вищу освіту за спорідненою спеціальністю проходження практичної підготовки (виробнича та

переддипломна практика) визнається (зараховується) на підставі порівняння результатів навчання або їм надається можливість проходження практик, що передбачають набуття інших компетентностей, у тому числі визначених стандартами фахової передвищої освіти або результатів навчання з внесенням відповідних змін до їх індивідуальних навчальних планів.

Результати навчання, здобуті в разі проходження виробничої та переддипломної практики в умовах дистанційного навчання, визнаються в установленому закладом фахової передвищої освіти порядку як проходження відповідної практики.

1.6. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти з особливими освітніми потребами проводиться з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

1.7. Під час проходження практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів фахової передвищої освіти для цілей, не передбачених програмою практичної підготовки.

ІІ. Види практичної підготовки та вимоги до програми практики

2.1. Видами практичної підготовки є:

виробнича практика;

переддипломна практика.

2.2. Перелік усіх видів практик для кожної освітньо-професійної програми, їх послідовність, форми, тривалість і строки проведення визначаються освітньо-професійними програмами підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, графіком освітнього процесу, програмами практик та навчальних планах.

2.3. **Виробнича практика** проводиться відповідно до навчального плану та графіка освітнього процесу.

Метою виробничої практики є узагальнення набутих теоретичних і практичних знань, надбання практичного досвіду застосування набутих компетентностей з організації власної професійної діяльності, досвіду по наданню медичних послуг в межах своїх повноважень, набуття професійних навичок і умінь, формування спеціальних компетентності, що забезпечує якісну підготовку майбутніх фахівців, формування навиків роботи в команді, ефективного спілкування з колегами.

Виробнича практика проводиться в умовах закладів охорони здоров’я, які закріплені за Коледжем, як бази практики відповідно наказу Департаменту охорони здоров’я Івано-Франківської ОДА та має з ними відповідні угоди.

2.4. **Переддипломна практика** є завершальною ланкою практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, яка проводиться на випускному курсі.

Терміни та тривалість переддипломної практики визначаються навчальними планами та графіком освітнього процесу

Переддипломна практика проводяться для отримання досвіду застосування набутих компетентностей, використання обладнання, пристроїв і технологій

відповідно до спеціальності, оволодіння сучасними формами організації праці та ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності, формування професійних знань, вміння їх практично застосувати, оволодіння здобувачами освіти сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в професійній галузі, формування у них на базі одержаних в коледжі знань професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретних виробничих ситуацій в реальних умовах, оволодіння професійним досвідом, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та вміння, творчо застосовувати отримані знання в практичній діяльності.

Практика проводиться в умовах закладів охорони здоров'я, які закріплені за Коледжем, як бази практики відповідно наказу Департаменту охорони здоров'я Івано-Франківської ОДА та має з ними відповідні угоди.

2.5. Відпрацювання пропущених годин виробничої та переддипломної практики з поважної та неповажної причин відбувається у відповідному відділенні закладу охорони здоров'я бази практики.

Відпрацювання пропущених годин виробничої та переддипломної практики проводиться з відміткою на бланку дозволу. Дозвіл на відпрацювання пропущених годин практики дійсний до завершення терміну практики.

У випадку, коли здобувач не встигає відпрацювати пропущені години з будь-якої причини до завершення терміну практики, він не допускається до здачі підсумкового контролю з виробничої та переддипломної практики.

Під час виникнення заборгованості з будь-яких причин здобувач фахової передвищої освіти повинен повторно пройти виробничу практику.

Здобувачі освіти, які не виконали програму переддипломної практики, не допускаються до практично-орієнтованого іспиту – ІІ етапу Єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Такі здобувачі освіти мають можливість пройти переддипломну практику повторно.

2.7. Зміст практик визначається програмами практик, які розробляються згідно з навчальним планом і затверджується відповідно до положення про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти.

Програма практики містить:

назву практики із зазначенням її виду, опису, мети, основних завдань та форми підсумкового контролю;

етапи, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання;

вимоги до звітної документації та проведення підсумкового контролю;

критерії оцінювання.

ІІІ. Бази практики

3.1. Практична підготовка (практичні заняття, виробнича та переддипломна практика) здійснюється у кабінетах доклінічної практики коледжу, симуляційному тренінговому центрі та в закладах охорони здоров'я міста або області усіх форм власності та сфер управління (далі – бази практики), які відповідають вимогам програм практики.

Визначення баз практики здійснюється керівництвом Коледжу на основі договорів із закладами охорони здоров'я, виходячи з їх спроможності забезпечити досягнення мети та виконання основних завдань відповідних практик та освітньо-професійної програми.

Заклади охорони здоров'я, які визначені базами практики затверджуються наказом Департаменту охорони здоров'я Івано-Франківської обласної державної адміністрації.

Коледж з базами практики укладає договори на проведення практики. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами та визначається на період конкретного виду практики.

3.2. Здобувачі фахової передвищої освіти з дозволу заступника директора з навчально-виробничої роботи можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання, отримуючи дозвіл від керівництва цих медичних закладів.

Основною вимогою до баз практики є їх здатність забезпечити виконання програми практики. Заклади охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування, які є базами практики, повинні відповідати таким вимогам: наявність структурних підрозділів, що відповідають освітньо-професійним програмам, за якими здійснюється підготовка фахівців, програмам практики, наявність кваліфікованого керівництва практикою здобувачів, надання здобувачам права користування лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики, наявність інформаційного забезпечення здобувачів щодо новітніх технологій, які використовуються в галузі.

3.3. Відповідно до установчих документів Коледжу не може використовуватись, як баз практики заклад, установа за межами території України, окрім випадків передбачених договором по програмі Еразмус+

По програмі Еразмус+ виробнича та переддипломна практики здобувачів освіти проводиться у медичних закладах, з якими встановлено партнерські стосунки у формі договору про співпрацю щодо організації та проведення таких практик. Договір має бути укладений відповідно до чинного законодавства між організатором практики за кордоном та директором коледжу.

Обов'язковою умовою виїзду здобувачів освіти на практику за кордон є попереднє укладання договору між КЗ ПФО Івано-Франківським медичним фаховим коледжом, організатором практики за кордоном. Цим документом окреслені умови і терміни проходження практики, обов'язки та відповідальність сторін. Проходження практики здобувачів освіти затверджується наказом директора коледжу за умови відповідності виробничої або переддипломної практик встановленим вимогам.

Не може бути базою практики, заклад з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому законодавством порядку державою-агресором, державою-окупантом, або, заклад, зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли заклад, їх філії має (мають) постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

IV. Організація практичної підготовки

4.1. Організацію та проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти забезпечує директор Коледжу.

4.2. Загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням у Коледжі здійснює заступник директора з навчально-виробничої практики та завідувач виробничої практики.

4.3. Навчально-методичний супровід, керівництво і контроль за виконанням програми практики забезпечує відповідні циклові комісії, що визначаються наказом директора Коледжу.

4.4. Керівники баз практики зобов'язані забезпечити створення належних умов для проходження практики, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності і відповідно до законодавства.

4.5. Перед початком виробничої та переддипломної практики директор Коледжу наказом про її проведення затверджує список здобувачів фахової передвищої освіти, які направляються із зазначенням баз та термінів практики.

4.6. Під час проведення навчальної практики академічна група може бути поділена на підгрупи з урахуванням Норм часу для планування та обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 18 червня 2021 року № 686, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 19 серпня 2021 року за № 1092/36714 (далі - Норм часу).

4.7. Тривалість робочого часу здобувача фахової передвищої освіти під час проведення виробничої та переддипломної практики складає 45 годин на тиждень з них 15 годин самостійна робота.

Під час проходження практики здобувачі фахової передвищої освіти та керівники практики від закладу освіти повністю підпорядковуються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики.

Організація практичної підготовки за межами України та відповідальність сторін визначається умовами договору.

Бази практики за кордоном повинні відповідати таким вимогам:

− наявність медичних закладів, що відповідають професійній діяльності за якими здійснюється підготовка фахівців;
− можливість кваліфікованого керівництва практикою здобувачів освіти;
− можливість надання здобувачам освіти на час практики робочих місць;
− можливість доступу здобувачам освіти до медичної та іншої документації, які необхідні для виконання обсягів виробничої або переддипломної практик.

V. Підсумковий контроль

5.1. Після закінчення кожної практики здобувачі фахової передвищої освіти звітують про виконання програми практики.

5.2. 5.2. Обов'язковою формою звітності здобувача освіти за результатами виробничої та переддипломної практики є звіт з практики (щоденник), підписаний

безпосередньо керівником бази практики. Звіт має містити відомості про виконання здобувачем освіти усіх розділів програми практики та висновки і пропозиції.
5.3. Оцінювання результатів практик здійснюється відповідно до положення про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти та вимог програми практичної підготовки. Після завершення практики здобувачі освіти складають підсумковий контроль з практики.
5.4. На складання підсумкового контролю з практики здобувачі освіти повинні мати оформлені належним чином звіти практики.

Звітним документом є щоденник практики, який містить записи про роботу студента відповідно до розділів практики, цифровий звіти про виконання програми практики.

Методи контролю виробничої практики:

- контроль практичних навичок;
- розв'язання типових і нетипових клінічних ситуаційних завдань;
- тестовий контроль (мультидисциплінарний тест)

Методи контролю переддипломної практики:

- контроль практичних навичок;
- розв'язання типових і нетипових клінічних ситуаційних завдань.

5.5 Організація та проведення складання підсумкового контролю з практики проводиться відповідно програми практики. Оцінювання практичної підготовки (результатів виробничої та переддипломної практики) здійснюється відповідно вимог програми практики.
5.6 Здобувачі освіти, які проходили практику за кордоном по програмі Еразмус+, після закінчення терміну проходження здають звіт.

Відповідальна особа медичного закладу, в якому проходили практику здобувачі освіти надсилає характеристику на кожного здобувача освіти, в котрій відображено якість виконання робіт та професійні компетентності;

Перезарахування годин виробничої або переддипломної практик відбувається після повернення здобувачів освіти і складає до 50% від загальної кількості годин відведених на практику. Дозволяється перезараховувати такі розділи практики: терапевтичний профіль, хірургічний профіль (залежить від специфіки закладу в якому проходили практику здобувачі освіти за кордором).
5.6. Здобувачу освіти, який не виконав програму навчальної чи виробничої практики або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, надається право на проходження цієї практики повторно після виконання умов визначених положенням про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти.

VI. Матеріальне та фінансове забезпечення практичної підготовки

6.1. Витрати на практику здобувачів освіти коледжу є складовою частиною загальних витрат на підготовку фахівців. Розмір витрат на практику здобувачів визначається кошторисом-калькуляцією, що щорічно розробляє коледж із

розрахунку вартості проходження практики одного здобувача освіти за тиждень відповідно до навчальних планів та графіку навчального процесу.

6.2. Джерела фінансування практик здобувачів освіти Коледжу визначаються формою замовлення на фахівців: за рахунок видатків регіонального бюджету, за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб.

6.3. Робочий час керівника практики від Коледжу враховується як педагогічне навантаження, що заплановане йому на керівництво практикою на навчальний рік.

Робочий час оплачується додатковим наказом директора Коледжу.

VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення схвалюється рішенням Педагогічної ради та запроваджується наказом директора й набуває чинності з моменту його затвердження.

Зміни та доповнення до цього Положення приймаються на засіданні Педагогічної ради та затверджуються наказом директора Коледжу.

У разі виникнення негайної необхідності внесення змін і доповнень до цього Положення, пов'язаних зі змінами в законодавстві, вони можуть бути внесені на черговій адміністративній нараді та введені в дію наказом директора.